

۲۰۲۳/۰۹/۱۵

انجینر قیس کبیر / مجمع اللغات

تشریح تعدادی از لغات و کلمات با ریشه های آنها در قاموس کبیر افغانستان

در عصر انقلاب علوم و تکنولوژی که ما قرار داریم، تشریح لغات و کلمات بر مبنای وجه تسمیه و مفاهیم آنها باید به زبان دری در قاموس کبیر افغانستان، که خوشبختانه در حال حاضر یگانه قاموس بزرگ، حجیم، و قابل دسترس به تمام علاقمندان آن میباشد، جاگزین گردد. بدون استفاده از این لغات نه تنها زبان دری از قافله علوم فاصله گرفته زبان را به فقر علمی و معنوی میکشاند، بلکه کسانی را که با این لسان صحبت مینمایند، به مشکل جدی فهم و درک بعضی مفاهیم آنها مواجه میسازد. اینجانب منحصراً یک انجینر الکتروتکنیک، سعی مینمایم، تا جهت فراهم آوری تسهیلات برای استفاده کنندگان محترم مجمع اللغات، تا جائیکه ممکن است، تعدادی از این لغات و کلمات را با ریشه ها و وجوه تسمیه آن ها، از منابع مختلف جمعآوری و در بخش لغوی مجمع اللغات قاموس کبیر افغانستان تشریح نمایم. از دوستان ارجمند، دانشمندان، متخصصان علوم و قلم به دستان صمیمانه رجامندم، تا در صورت ملاحظه اشتباه در متون و تشریحات ارائه شده، لطف نموده در تصحیح آن ما را یاری نموده، منت گذارند، تا در انتقال پیام به استفاده کنندگان محترم مشکلی وجود نداشته باشد.

ریشه	تشریح	پاسم یا کلمه
ترکیب یونانی و یونانی	ریشه کلمه "دیالوگ" به زبان یونانی باستان باز می گردد. این کلمه از دو کلمه یونانی تشکیل شده است: "δῖά" (diá) که به معنی "از طریق" یا "با" است و "λόγος" (lógos) که به معنی "کلام" یا "گفتار" است. در ترجمه معنوی، "دیالوگ" به معنی مکالمه یا گفتگو بین دو یا چند نفر است. این واژه در ادبیات و نمایشنامه نویسی به معنای بخشی از نص یا فیلم که شخصیتها در آن با یکدیگر صحبت می کنند، استفاده می شود. سخنانیکه میان شخصیتهای یک نمایشنامه رد و بدل میشود. مهمترین بخش نمایش است. بنابر این فن دیالوگ نویسی را میتوان اساس کار یک درامه دانست. ممثلین هر درامه از طریق دیالوگ مشخص میشوند و پرورش مییابند و اتفاقات خارج از صحنه به وسیله دیالوگ به تماشاچیان رسانیده میشود. هر اثر ادبی را که به صورت مکالمه بین دو تن یا بیشتر باشد نیز دیالوگ خوانند (مانند دیالوگ ها یا مکالمات افلاطون).	دیالوگ
عربی	جمع قاری، قرائت کنندگان، تلاوتگران، قرآنخوانان، مقریان، کسانی که قرآن را خوب و خوش با صدای بلند و با صوت یا ترتیل می خوانند. در زبان عربی به افرادی اشاره دارد، که ماهر در قرائت قرآن کریم هستند. قارئان یا قراء قادر به تلاوت و تجوید قرآن به صورت صحیح و با اجرای قواعد تلاوت اسلامی هستند. تلاوت قرآن یک فن و هنر در اسلام است، و قراء معمولاً سالها به تمرین و تکرار نیاز دارند، تا بتوانند قرآن را به صورت صحیح و با تمام زیباییهای تلاوت بخوانند. آنها باید قواعد تجوید و تجوید تصویب شده را رعایت کنند تا تلاوت آنها قبول شود. قراء معمولاً در مساجد و مراکز دینی به عنوان افرادی که قرآن را در نمازها و مراسم دینی تلاوت می کنند، خدمت می کنند. آنها برخی از معتبرترین و تجربه کردهترین افراد در جامعه اسلامی هستند و تلاوت آنها تأثیر بسزایی در معنویت و تجدید نشاط مسلمانان دارد. بعضی از هموطنان ما اشتبهاً، کلمه «قراء» را با کلمه «قریه جات» به تعویض میگیرند...	قراء

<p>عربی</p>	<p>رفاهیت به معنای رفتارها، شرایط و وضعیتی اشاره دارد، که به کسی یا جامعه انسانی بهبود و راحتی می بخشد. این مفهوم به توسعه و بهبود کیفیت زندگی افراد و جوامع مرتبط است و به وسیله اقداماتی نظیر تأمین نیازهای اساسی، افزایش درآمد، بهبود خدمات صحتی و درمان، توسعه تکنولوژی و زیرساختها، ارتقاء تحصیلات و دسترسی به فرصت‌های اجتماعی و اقتصادی به دست می‌آید.</p> <p>رفاهیت می تواند در ابعاد مختلفی مورد بررسی قرار گیرد، از جمله: رفاهیت اجتماعی، رفاهیت اقتصادی، رفاهیت روانی، رفاهیت محیطی و ...</p> <p>رفاهیت به عنوان یک هدف مهم در سیاست‌ها و برنامه‌های اجتماعی و اقتصادی مطرح می شود و توسعه دهندگان و مقامات سیاست‌گذار بسیاری از کشورها تلاش می کنند تا شرایط بهبود یافته رفاهیت را برای ادباج فراهم کنند.</p>	<p>رفاهیت</p>
<p>دری</p>	<p>عسکریت به معنای مربوط به ارتباطات نظامی، نیروهای نظامی، یا امور نظامی است. این کلمه به تمامی جنبه‌ها و مسائل مرتبط با نیروهای مسلح، نظامیان، و امور نظامی اشاره دارد. عسکریت می تواند به معنای مربوط به ارتش، نیروی هوایی، نیروی دریایی و سایر اجزای نیروهای مسلح استفاده شود.</p> <p>عسکریت شامل مواردی مانند نظامی‌سازی، استراتژی‌های نظامی، آموزش نظامی، تجهیزات نظامی، اصول عملیات نظامی، اخبار و اطلاعات نظامی، و همچنین قوانین و مقررات مرتبط با نیروهای مسلح و امور نظامی است.</p> <p>این کلمه معمولاً به منظور توصیف موارد و مسائل مرتبط با نظامیان و نیروهای مسلح در زمینه‌های مختلف از جمله امنیت ملی، سیاست‌های دفاعی، جنگ و صلح، و نظامی سازی به کار می رود.</p>	<p>عسکریت</p>
<p>عربی</p>	<p>شعری که هر دو مصراع آن قافیه داشته باشد و قافیه مصراع دوم آن نظیر قافیه مصراع اول باشد.</p> <p>مثنوی یک نوع شعر دری/فارسی است که به شکل مصراعات دوتایی نوشته می شود و از لحاظ محتوا و شکلی مختلفی می تواند باشد. این نوع شعر به عنوان یکی از اصولی‌ترین و مهم‌ترین اشکال شعر دری/فارسی مطرح است و به عنوان یک وسیله برای انتقال داستان‌ها، پند و اخلاقیات، اندیشه‌ها و احساسات شاعران به کار می رود. مثنوی به شکلی دوتایی نوشته می‌شود به این معنی که هر مصرعه از دو بیت شعر تشکیل شده و در بیت اول و دوم به طور عمومی باید تطابق و همخوانی وجود داشته باشد.</p> <p>مثنوی معروفترین نمونه‌های آن اثر مولوی معروف به جلال‌الدین محمد بلخی است. این اثر به نام "مثنوی معنوی" یا "مثنوی مولوی" هم شناخته می شود و یکی از مهم‌ترین آثار ادبی و فلسفی دنیا محسوب می شود. مولوی در این مثنوی به موضوعاتی از جمله عشق، عرفان، اخلاق، و راه روحانیت پرداخته و غنای عمیقی از نظریات و اندیشه‌های او را در آن بیان کرده است.</p> <p>مثنوی به عنوان یکی از شاهکارهای ادبی دری/فارسی شناخته می شود و تأثیرات بسیاری بر ادب و فرهنگ دری/فارسی و سایر ادبیات جهانی داشته است.</p>	<p>مثنوی</p>

د پانو شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

فرانسوی	<p>(فرانسوی) شرکت بزرگی که از چند شرکت کوچکتر برای تثبیت بهای تولیدات تشکیل شود. مقابله برای تثبیت نرخ، مقابله و قرارداد موقت بین دو رقیب خصم، قرارداد برای تبادل اسراء.</p> <p>کارتل (به انگلیسی: Cartel) به معنای عمدهفروشی، اتحادیه تجاری، گروه تولیدی یا توزیعی است که تعدادی از شرکتها یا افراد به منظور کسب سود و تسهیل فعالیت‌های تجاری مشترک با یکدیگر تشکیل می‌دهند. اعضای کارتل معمولاً توافقاتی در مورد قیمت‌گذاری، تولید، توزیع، و سایر جنبه‌های تجاری دیگر دارند.</p>	کارتل
عربی	<p>کلمه "نماد" در زبان دری/فارسی نشانه یا علامتی با معنای خاص مانند علامت، سمبول، ممتل، نمایانگر، یا نمایش‌دهنده استفاده می‌شود. نمادها عمدتاً به عناصری اشاره دارند که به طور معمول از شیوه‌ها یا علائم و نمایش‌ها برای نمایش معانی و افکار غیرملموس استفاده می‌شوند.</p> <p>نمادها در متن‌ها، ادبیات، هنرها، و مذهب‌ها معمولاً برای انتقال معانی عمیق‌تر و انتزاعی‌تر به کار می‌روند. به عنوان مثال، در ادبیات، نماد می‌تواند شخصیت، جسم، رنگ، یا عنصر داستانی باشد که به معنایی عمیق‌تر اشاره دارد.</p> <p>علاوه بر ادبیات، نمادها در دین و مذهب نیز استفاده می‌شوند. مثلاً، در مسیحیت، نماد صلیب به معنای فداکاری و نجات بشری اشاره دارد.</p> <p>همچنین، در علوم و ریاضیات، نمادها برای نمایش متغیرها و اعداد در معادلات و فرمول‌ها استفاده می‌شوند. مانند هر نشانه یا حرفی که برای نشان دادن کمیت، عمل، یا رابطه‌ای به کار می‌رود، مانند \times و \div.</p> <p>بنابراین، "نماد" به عنوان یک عبارت کلی به معنای نمایانگری یا نمایش‌دهنده معانی در متن‌ها و مفاهیم مختلف به کار می‌رود.</p>	نماد
عربی	<p>جمع سیاستمدار، سیاستمداران، دیپلماتان، زمامداران دولت، سیاستمداران. کلمه "سیاسیون" به اشاره به افراد و شخصیت‌های مشغول به فعالیت‌ها و مسائل سیاسی در یک جامعه یا کشور استفاده می‌شود. سیاسیون ممکن است اعضای مختلفی از حکومت باشند، مانند رئیس‌جمهور، نمایندگان پارلمان، وزرا و یا افرادی که در حزب‌های سیاسی فعالیت می‌کنند.</p> <p>جمع مذکر سالم: جمعی است که از اضافه کردن (وَنَ - یَنَّ) فقط به آخر اسم‌های (مفرد مذکر عاقل) = (انسان) ساخته می‌شود یعنی تنها از (اسم‌ها ، صفت‌ها ، شغل‌های انسانی) ساخته می‌شود. مانند: مُعَلِّمٌ مُعَلِّمُونَ و یا مُعَلِّمٍ مُعَلِّمِينَ صَيَّادٌ صَيَّادُونَ و یا صَيَّادِيْنَ</p>	سیاسیون
ترکیب دری عربی	<p>استعمار در اصل کلمه‌ای عربی می‌باشد و در بُن به معنای آبادی خواستن است، ولی امروز استعمار معنای نفوذ و دخالت ممالک قدرتمند در ممالک ناتوان و کم‌قدرت است به بهانه آباد سازی و سازندگی. ولی معمولاً استعمار در جست و جوی به تاراج بردن دارایی ممالک دیگر بوده‌است و میباشد</p>	استعمار / استعمارنو

د پانو شمیره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په څير و لولئ

ترکیب دری عربی	شیوه‌ای استعماری بوده که قدرت‌های بزرگ با اعمال زور بر کشورهای دیگر سلطه پیدا می‌کردند و خود در رأس آن کشورها حکمرانی می‌کردند و به چپاول ثروت آنها می‌پرداختند. برای نمونه می‌توان به دوران حکومت بریتانیا بر هندوستان در اواخر قرن ۱۶ و اوایل قرن ۱۷ میلادی اشاره کرد	استعمار کهن
----------------	--	-------------

د پانو شمیره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ